

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ทรงสิริ วิจิราพันธ์¹

อรุณี อรุณเรือง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารสากล สาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรมที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2562 จำนวน 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษารวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสูงสุดคือ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ย 4.08 และทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ย 4.07 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา พบว่า เพศ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนสาขาวิชาพบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบรายด้านพบว่า สาขาวิชาการโรงแรมและสาขาวิชาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพและการเรียนรู้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับทักษะที่มีความจำเป็นต่อการทำงานมากที่สุดคือทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ: ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

e-mail: songsiri.w@rmutp.ac.th

² อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

e-mail: arunee.a@rmutp.ac.th

The 21st Century Skills of the Students in the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Pranakhon

Songsiri Wichiranon¹

Arunee Arunreung²

Abstract

The purposes of the research were to study the 21st century skills of the students in the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Pranakhon and to compare the 21st century skills of the students according to the individual factors. The participants were 274 students majoring in English for International Communication, Tourism, and Hotels, Faculty of Liberal Arts, and enrolling in the academic year 2019. The research tool was questionnaires. The statistical data analysis was performed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The results showed that the overall mean score of the 21st century skills among the students was at a high level ($\bar{x}=3.95$). As for each aspect, the mean score of cross-cultural understanding was rated at the highest level ($\bar{x}=4.24$), followed by computing and ICT literacy ($\bar{x}=4.08$), and collaboration, teamwork, and leadership ($\bar{x}=4.07$). The lowest one was writing skills ($\bar{x}=3.74$). When comparing the students' 21st century skills based on the individual factors, the results revealed that there was no significant difference between sex, years of study, and grades at 0.05. As for the fields of study, it was found that the overall scores were not significantly different at 0.05. When considering each aspect of the Tourism and Hotels Programs: cross-cultural understanding; communications, information and media literacy; computing and ICT literacy; and career and learning skills, there is a significant difference at 0.05. Moreover, the most important skill for work was a foreign language skill.

Keywords : The 21st Century Skills, Students in Faculty of Liberal Arts

¹ Assistant Professor, Department of General Education, Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Pranakhon.

e-mail: songsiri.w@rmutp.ac.th

² Lecturer Department of English for International Communication, Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Pranakhon.

e-mail: arunee.a@rmutp.ac.th.

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่บ่งบอกถึงความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาการศึกษา อันเนื่องจากการขยายตัวอย่างกว้างขวางของสื่อและเทคโนโลยี สื่อคอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งทางบวกและทางลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาเรียนรู้ของเยาวชนยุคปัจจุบัน ที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับโลกใบใหม่ โลกที่สารสนเทศและความรู้เกิดการขยายตัวอย่างทวีคูณ การนำเสนอข้อมูลไม่จำกัดเพียงสื่อสิ่งพิมพ์แต่ครอบคลุมถึงสื่อมัลติมีเดียรูปแบบใหม่มาภายใต้การเข้าถึงข้อมูล สารสนเทศ ความรู้สามารถทำได้ง่ายและสะดวกสบายกว่าเดิม ด้วยการเกิดขึ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องของเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัลที่หลากหลายทั้งคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต พีซี การศึกษาเรียนรู้ที่ออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนในสมัยก่อน จึงไม่สามารถตอบสนองกับผู้เรียนในสมัยปัจจุบัน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเนื้อหา สิ่งแวดล้อมและบริบทการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับสารสนเทศ สภาพแวดล้อมและบริบทการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงแบบการเรียนและเปลี่ยนรูปแบบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและทำงานได้อย่างมีความสุขในสังคมที่มีความซับซ้อนและเป็นพลวัต เป้าหมายหลักของการศึกษาในศตวรรษ 21 จึงไม่ใช่ตัวเนื้อหาหรือสาระความรู้ แต่เป็นการฝึกให้เกิดทักษะที่จำเป็น และฝึกการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาจึงต้องปรับกระบวนการทัศน์เพื่อเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน และพร้อมจะออกไปประกอบอาชีพต่อไป ซึ่งควรเป็นกระบวนการที่ต้องยืดหยุ่น มีความสร้างสรรค์ ทำทลาย และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาตามแนวคิดเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เน้นการสอนเนื้อหาจึงไม่สามารถพัฒนาบัณฑิตให้เกิดทักษะที่จำเป็นตามความต้องการของสังคมในปัจจุบันได้ การจัดการเรียนการสอนจึงต้องปรับมาเป็นการเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพในสังคมที่มีความซับซ้อนและเป็นพลวัต เป้าหมายหลักของการศึกษาในศตวรรษ 21 จึงไม่ใช่ตัวเนื้อหาหรือสาระความรู้ แต่เป็นการฝึกให้เกิดทักษะที่จำเป็น และฝึกการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2556) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำทลาย และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงกลายมาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้วยการที่ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ก็จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและความสามารถตามที่ วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (2554) ได้จัดลำดับความสำคัญด้านความสามารถในการวางแผนและการจัดการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4 องค์ประกอบ คือ ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) และการเพิ่มผลผลิตในระดับสูง (High Productivity) นอกจากนี้ Trilling & Fadel (2009) เสนอว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การเรียนรู้ 3Rs x 7Cs โดย 3Rs คือ Reading (การอ่าน) (W)riting (การเขียน) และ (A)rithmetic (คณิตศาสตร์) ส่วน 7Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้าน

การสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ (2559) กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นักศึกษามี ทักษะ (Skill) ในการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต ถือเป็นความท้าทายที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารแบบไร้ขีดจำกัดและช่องทาง Social Network ที่ทำให้คนเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าสาระวิชา ก็มีความสำคัญ ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า นักศึกษายังบกพร่องในบางทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังที่ กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2558) พบว่า ทักษะด้านการอ่านและทักษะด้านการเขียนของ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีภารกิจหลักสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนและปรับเปลี่ยนวิธีการรูปแบบการจัดการศึกษาที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะ มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกแห่งศตวรรษที่ 21 โดยจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตทั้งโลกส่วนตัวและโลกของการทำงาน และผลจากการศึกษาเบื้องต้นจากการวิจัยเรื่องทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 ของทรงสิริ วิจิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง (2562) พบว่า ผู้ประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีทักษะพร้อมที่จะทำงานมากกว่าความรู้ในเนื้อหาสาระซึ่งนอกจากการมีความรู้ในวิชาหลัก (Core Subjects) แล้วจะต้องเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Interdisciplinary) และต้องมีความรู้รอบตัวอื่น ๆ ด้วย เช่น นักศึกษามีความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Awareness) การให้ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเงิน การประกอบธุรกิจ หน้าที่พลเมืองโลก ตลอดจนความรู้ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การรู้วิชาเพียงอย่างเดียวในศตวรรษที่ 21 จะไม่เพียงพอ เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ (2559) จากปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างทักษะที่พึงมีในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามกรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Trilling & Fadel (2009) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมและพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

คำถามวิจัย

1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่

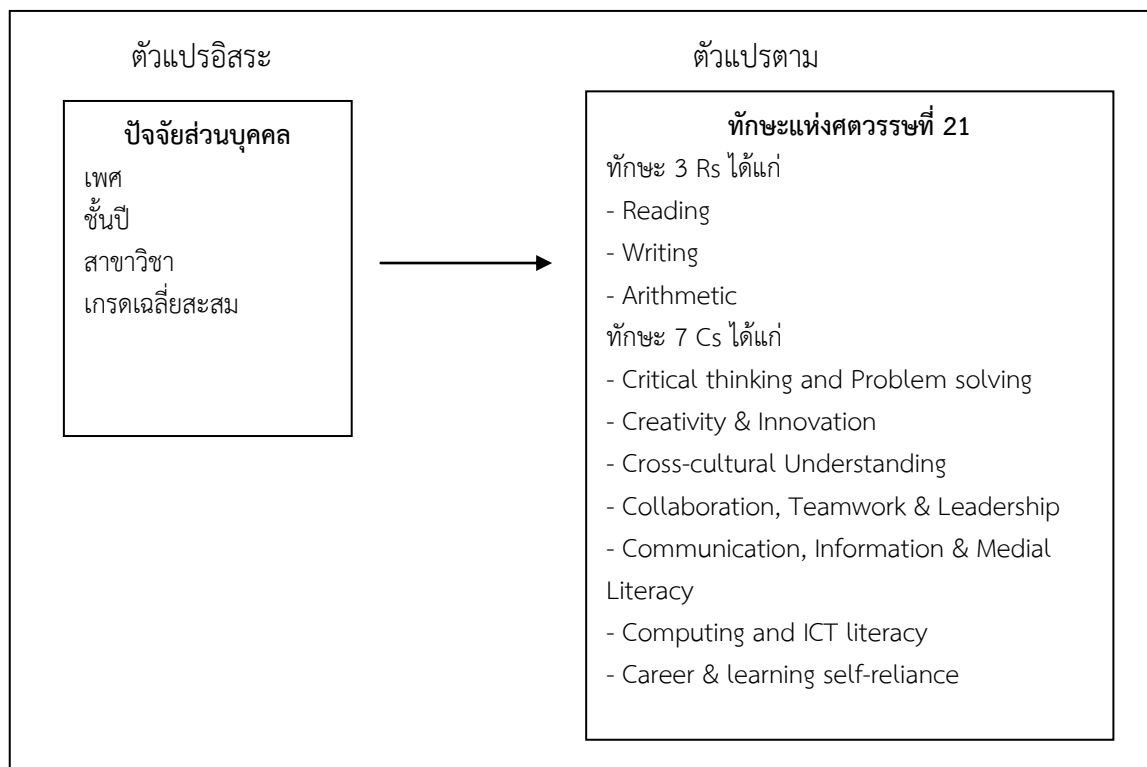
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Trilling & Fadel (2009) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century skills) ประกอบด้วย การเรียนรู้ 3Rs x 7Cs โดย 3Rs คือ Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (เลขคณิต) ส่วน 7Cs ได้แก่ 1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving) 2) ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation) 3) ทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding) 4) ทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, teamwork and leadership) 5) ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication, information, and media literacy) 6) ทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT literacy) และ 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and learning skills) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2562 จำนวน 912 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาการท่องเที่ยว ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2562 โดยเปิดจากตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนตัวอย่าง 274 คน ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและตัวอย่างของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชา	ประชากร	ตัวอย่าง
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	259	78
การโรงแรม	353	108
การท่องเที่ยว	300	90
รวม	912	274

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และเกรดเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือก แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Trilling & Fadel (2009) ประกอบด้วย 3 Rs x 7Cs มาเป็นกรอบในศึกษาลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปได้แก่ อายุ เพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การให้คะแนนระดับการแปรผล 3 ระดับคะแนนโดยพิจารณาประยุกต์จากเกณฑ์ของ Bloom (1971) โดยมีเกณฑ์การวัดระดับทักษะ ดังนี้

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80-100	หมายถึง นักศึกษามีคะแนนทักษะในระดับสูง
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 61-79	หมายถึง นักศึกษามีคะแนนทักษะในระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60	หมายถึง นักศึกษามีคะแนนทักษะในระดับต่ำ

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินประยุกต์จากหลักเกณฑ์ของ Bloom (1971) ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีทักษะในระดับต่ำ
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีทักษะระดับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีทักษะในระดับสูง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่า Alpha ซึ่งได้ = 0.938 ถือว่ามีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้ได้

3. เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้วยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe's method

4. แนวทางการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา

(n = 274)

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	($\bar{x}$)	S.D.	แปลผล
ด้านการอ่าน	3.87	.68	สูง
ด้านการเขียน	3.74	.85	สูง
ด้านคณิตศาสตร์	3.78	.80	สูง
ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา	3.78	.52	สูง
ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.99	.57	สูง
ด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.24	.68	สูง
ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ	4.07	.65	สูง
ด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ	3.99	.52	สูง
ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.08	.55	สูง
ด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้	3.97	.56	สูง
รวม	3.95	.58	สูง

จากตารางที่ 2 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ($\bar{x}$ = 4.24) รองลงมา คือ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x}$ = 4.08) และด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ($\bar{x}$ = 4.07) ตามลำดับ ในขณะที่ทักษะการเขียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}$ = 3.74)

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะ 3Rs	เพศ	จำนวน	Mean	S.D.	t	Sig.
ด้านการอ่าน	ชาย	62	3.88	.68	.089	.935
	หญิง	212	3.87	.86		
ด้านการเขียน	ชาย	62	3.73	.86	.074	.941
	หญิง	212	3.74	.84		
ด้านคณิตศาสตร์	ชาย	62	3.73	.07	.524	.601
	หญิง	212	3.79	.85		
ภาพรวม	ชาย	62	3.78	.54	.242	.809
	หญิง	212	3.80	.60		
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม	ชาย	62	4.03	.54	.488	.597
	หญิง	212	3.98	.58		
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	ชาย	62	4.38	.58	.529	.075
	หญิง	212	4.20	.70		
ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงาน เป็นทีม และภาวะผู้นำ	ชาย	62	4.00	.50	1.789	.333
	หญิง	212	4.09	.68		
ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและ รู้เท่าทันสื่อ	ชาย	62	4.07	.44	.970	.175
	หญิง	212	3.97	.54		
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ชาย	62	4.10	.57	1.360	.792
	หญิง	212	4.08	.54		
ทักษะด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้	ชาย	62	3.98	.51	.264	.950
	หญิง	212	3.97	.57		
ภาพรวม	ชาย	62	4.04	.41	.497	.620
	หญิง	212	4.01	.44		

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสม

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 :	SS	df	Ms	F	Sig.
ทักษะ 3Rs					
ชั้นปี					
ระหว่างกลุ่ม	1.268	3	.423	1.221	.303
ภายในกลุ่ม	93.469	270	.346		
รวม	94.736	273			
สาขาวิชา					
ระหว่างกลุ่ม	.669	3	.223	.640	.590
ภายในกลุ่ม	94.068	270	.348		
รวม	94.736	273			
เกรดเฉลี่ยสะสม					
ระหว่างกลุ่ม	.016	2	.008	.025	.975
ภายในกลุ่ม	71.584	224	.320		
รวม	71.600	226			
ชั้นปี					
ระหว่างกลุ่ม	.880	3	.293	1.532	.207
ภายในกลุ่ม	51.681	270	.191		
รวม	52.560	273			
สาขาวิชา					
ระหว่างกลุ่ม	2.791	3	.930	5.048	.002*
ภายในกลุ่ม	49.769	270	.184		
รวม	52.560	273			
เกรดเฉลี่ยสะสม					
ระหว่างกลุ่ม	.389	2	.195	1.057	.349
ภายในกลุ่ม	41.213	224	.184		
รวม	41.602	226			

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 จำแนก ตามตัวแปรชั้นปี สาขาวิชา และเกรดเฉลี่ยสะสม ด้านทักษะ 3Rs ไม่แตกต่างกัน ด้านทักษะ 7Cs ด้านชั้นปี และเกรด

เฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสาขาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะ 7Cs ตามตัวแปรสาขาวิชา

สาขาวิชา	$\bar{X}$	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	การโรงแรม	การท่องเที่ยว
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	3.94		.033*	.920
การโรงแรม	4.17			.014*
การท่องเที่ยว	3.87			

จากตารางที่ 5 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะ 7Cs ตามตัวแปรสาขาวิชาเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาการโรงแรม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับสาขาการท่องเที่ยว และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

3. แนวทางการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา

3.1 ทักษะที่มีความจำเป็นในการทำงาน นักศึกษาเห็นว่าทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ มีความจำเป็นมากที่สุด รองลงมาเห็นว่าทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร และทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น และการทำงานเป็นทีม

3.2 วิธีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาได้เห็นว่า การเรียนการสอนควรควบคู่กับการปฏิบัติจริง มีกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะจะได้รับประสบการณ์และความรู้โดยตรงเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาเห็นว่าสามารถพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาได้ดีที่สุด รองลงมาเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนแทนการใช้หนังสือ หรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพให้มากขึ้นและควรใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยให้มากขึ้น

3.3 การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อช่วยในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา นักศึกษาเห็นว่า ควรสร้างสิ่งแวดล้อมให้อำนวยต่อการเรียนการสอน เช่น สื่อ อุปกรณ์ โต๊ะเรียน เก้าอี้ไม่เพียงพอ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทรัพยากรเหล่านี้ควรมีเพียงพอต่อนักศึกษา สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา รองลงมาเห็นว่าควรเน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าวิชาการในห้องเรียนและควรปรับปรุงระบบ IT ในห้องเรียน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสูงสุด คือ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ค่าเฉลี่ย 4.08 และทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการเขียน ค่าเฉลี่ย 3.74

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ด้านทักษะ 3Rs ภาพรวมไม่แตกต่างกันทุกประเด็น แต่เมื่อเปรียบเทียบด้านทักษะ 7Cs พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาการโรงแรมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับสาขาการท่องเที่ยว และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ในด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพและการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นักศึกษามีความเห็นที่ ทักษะที่มีความจำเป็นต่อการทำงานมากที่สุด คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ส่วนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาได้ดี คือ การเรียนการสอนควบคู่กับการปฏิบัติจริง มีกิจกรรมในชั้นเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน จะทำให้ได้รับประสบการณ์และความรู้โดยตรง มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพให้มากขึ้นรวมถึงสื่อการสอนที่ทันสมัย รวมถึงควรปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ($\bar{x} = 4.24$) ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ภายใต้บริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรมของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ที่มีการเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม อย่างรวดเร็ว อันเป็นแนวคิดหลักของกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งนภา จันทรา และอดิธยาณ์ ศรีเกษตรริน (2560) ที่ศึกษาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราญบุรีธานี ที่มีภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M=3.99$, $SD=0.39$) ส่วนทักษะด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอาจเป็นเพราะทักษะการเขียนถือได้ว่าเป็นทักษะที่มีความยากและซับซ้อน เพราะการเขียนเป็นการสื่อสารที่มีหลายขั้นตอน นอกจากนั้นนักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์เป็นนักศึกษาสายอาชีพ ไม่เชี่ยวชาญในทักษะด้านการเขียน ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาตามที่นึกคิดได้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กมลรัตน์ เทอร์เนอร์และคณะ (2558) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราญบุรี ซึ่งพบว่า ทักษะด้านการอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาพยาบาลต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เมื่อจำแนกตามปัจจัยด้านเพศ โดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันและเมื่อจำแนกตามปัจจัยด้านชั้นปี สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสมพบว่า ด้านทักษะ 3Rs ภาพรวมไม่แตกต่างกันทุกประเด็น แต่เมื่อเปรียบเทียบด้านทักษะ 7Cs พบว่า ตัวแปรด้านสาขาวิชาแตกต่างกัน โดยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาการโรงแรมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับสาขาการท่องเที่ยว และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้ง 3 สาขา เป็นนักศึกษาสายอาชีพเหมือนกัน ทำให้ทักษะด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เจริญ ถิ ทุ อ่า และสิรินาถ จงกลกลาง (2561) ที่ศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาบั้ง ประเทศเวียดนามและพบว่านักเรียนที่เรียนแผน

การเรียนรู้ต่างกันคือ แผนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และแผนการเรียนรู้ทั่วไปมีทักษะการเรียนรู้ต่างกัน ดังนั้น นักศึกษาทั้ง 3 สาขาของคณะศิลปศาสตร์จึงมีความคิดเห็นต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คล้ายคลึงกัน น่าจะเป็นเพราะเป็นนักศึกษาในสายการเรียนรู้ทั่วไปเหมือนกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พิชากรณ พงษ์พิศ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และนพพร จันทรนาชู (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนพบว่า ระดับ ความสามารถทางทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนที่จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่า ความสามารถทางทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน แตกต่างกันเมื่อกลุ่มสาขาวิชา ที่ศึกษาแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกันนั้นส่งผลต่อระดับความสามารถทาง ทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน

นอกจากนี้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นยังแสดงถึงศักยภาพทั้งด้านความคิด ปัญญา การปฏิบัติงาน การมีความคิดสร้างสรรค์ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี การเรียนรู้ ที่มีได้จำกัดเพียงในห้องเรียนรวม ทั้งการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสรณนิยม (Constructivism) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีโอกาสสร้างองค์ความรู้ โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่กำลังมีส่วนร่วม พร้อมทั้งมีปฏิสัมพันธ์กับ บริบทรอบตัว เช่น เพื่อน ครู สื่อการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สารสนเทศ รวมทั้งภาระงานที่กำลังทำซึ่งต้องอาศัย ความรู้ ความคิด ความจำ และการลงมือปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดนี้เรียกว่าการเรียนรู้ (learning) ที่จะช่วยให้ ผู้เรียนสร้างความหมายขององค์ความรู้ด้วยตนเอง (Ertmer & Newby, 2013) ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าแนวทาง การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล การให้ภาระงานตามสภาพจริง (authentic tasks) การใช้โครงงาน (Project-based learning) การเรียน โดยใช้กิจกรรมปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถบูรณาการความรู้ ทุกด้านเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นทักษะทางภาษา กระบวนการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการทำงานร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมทักษะชีวิตด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1.1 ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบกิจกรรมหรือหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม โดยนำผลจากงานวิจัยไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะให้กับนักศึกษาในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 ควรมีการกำหนดนโยบายการจัดรูปแบบการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ต้องการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ในด้านต่าง ๆ และ ควรจัดให้เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา เพื่อสามารถพัฒนาตามความ เหมาะสมของนักศึกษาอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลการมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา

2.2 ควรใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) โดยเป็นการวิจัยในแนวทางแบบผสมผสานวิธี โดยการผสมวิธีคิดและระเบียบวิธีเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลรอบด้านที่เหมาะสมและตามสภาพจริงมากที่สุด เช่น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 25(2), 178-193.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 3(2), 208-222.
- ทรงสิริ วิจิตรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง. (2562). ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการและวิจัยมทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 4(2)2, 15-28.
- พิชากรณ์ เฟ่งพิศ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และนพพร จันทรนาชู. (2563). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 18(1), 318-338.
- รุ่งนภา จันทราและ อติญาณ ศรีเกษตริน (2560). ทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษณ์ธานี. (2560). *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 4(1), 180-190.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Open Worlds.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์. ----- . (2556). *สนุกกับการเรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- เหิงยง ถิ พู อ่า และสิรินาถ จงกลกลาง. (2561). การศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาบบัง ประเทศเวียดนาม. (2561). *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 6(2) ,14-24.
- Bloom, B.S. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. New York : McGraw-Hill.
- Ertmer, P. A., & Newby, T. J. (2013). Behaviorism, cognitivism, constructivism: Comparing critical features from an instructional design perspective. *Performance Improvement Quarterly*, 26(2), 43-71.
- Trilling, B. & Fadel, C. (2009). *Learning and Innovation Skills. 21st Century Skills Learning for Life In Our Times*. San Francisco: Jossey-Bass.